

هه موو تيرقوريسته كان ئىسلامن

هه موو ئىسلامىيە كان تيرقوريست نىن،

تەھا ئەمین ھەلەدنى

بۇ پالپشتى نووسەرلى بۇير كاك مەريوان ھەلەبجە يى

خانمى ئاييان هىرييس ئەلى، لەدايىك بۇرى 1969، لەدواكە وتووتىرىن كۆمەلگەي ئەمپۇرى جىيهانە. ناوبرارو نووسەر و ئەندامى پەرلەمانى ھۆلەندايە ئىستا.

ئاييان لەبەر ئەوهى بەزۇردرابەشۇر، پايكىرد و خۇرى گەياندە ئەلمانىيا، پاشان لە ھۆلەندادا جىيگىر بۇو.

لەلائى كەس شاراوه نىيە كە سۆمال لەسەرەتاترىن قۇناغەكانى ژياندا دەزى، ئىستاش ئە و سۆمالىيانە لە ئەورۇپا و ووللاتانى دىكەي جىهاندا دەزىن، لە و ووللاتانە خەتنەنى كېژەيان تىدا ياساغە، كېژەكانىيان دەبەنەوە بۇ سۆمال تالە سۆمال خەتنەيان بىكەن.

بۇيە كارىكى ئاسان نىيە، كە خانمىيکى سۆمالى دەست بىداتە پىنۇو و بنووسى.

بەلام ئەگەر خانمى هىرييس دانىشتۇرى ھۆلەندادا نەبوايە، ھەگىز لەو ژيانە سەرتايىيە سۆمالدا، زۇر ئەستەم دەبۇو، ببوايە بە نووسەر يَا ئەندامى پەرلەمانت.

خانمى هىرييس، خۇرى لە كىتىبە كەيدا بەناوى(داواى مافەكانت بىكە)، كە لەم دووسى مانگە دوايدا وەرگىرەدراوەتە سەرزمانى سويدى ئەلى: شىستانە ئاشقى خوا و ئىسلام بۇ بۇوم، يارەكە شەشىتاناھە، دىندارى بۇوبۇھ خولىيائى ھەميشەيى. بەلام كە يەكتىرمان ماج دەكرد، كە درۆمان دەكرد، كۆمەللى كارى دىكەش، پرسىيارى لە دەرروونما دەپرساند!

بەلام كاتىك مانفييىتى ئەتايسىتىم خويىندەوە، بەته و اوى باوەرەتىنان بە ئىسلام لا كە و تە گۈومانە وە.

لەم رەوانگەشەوە، لەناخى دەلەوە پې بە گەرووى ئاسمان سوپاسى دكتۆر حسىنى خەلېقى، كاك بەھەرقىز حەسەن دەكەين بۇ وەرگىرەنلى جىهانى سۆفى.ھەرودە كاك پىتۈس بۇ نووسىنى ئاييا ئىسلام زادەي ژىنگەي خۆيەتى. كاك مەريوان ھەلەبجە يى بۇ نووسىنى پەرتۇوكە كە بەناوى سىكىس و شەرع و ۋەن لە مىڭۈرى ئىسلامدا، ھەموو ئەوانى دىكەش كە بە بىرى خۆيانىيان كردۇتە چراو، شەوە زەنگى گەلەكەمان پىرپۇشى دەكەنەوە.

لەم چەند پۇزى دوايە، شەمشەمە كويىرەكان، فەتواتى تيرقۇرى نووسەر كاك مەريوان ھەلەبجىيان دەركىردىو، لەسەر نووسىنى كىتىبە كە بەناوى سىكىس و شەرع و ۋەن لە مىڭۈرى ئىسلامدا.

ھەپەشەكىرنى دەركىردىنى فەتواتى مەرگ بۇ نووسەران، ئازىدى خوازان، كارىكى لە پېرى مەلاكان، نىيە. مىڭۈرى 1400 سالەي ئىسلام تۈزىلە لە ھەپەشە و گۇپەشە و تۆقانىن. خودى

نوسه‌ری قورئان مه‌مهدی کوپی عه‌بدولاً بؤیه‌که‌م جار له میزوروی ئیسلامدا فه‌رمانیدا که شاعیری ناوداری عه‌ردب که عب بن زهیر که به شیعره‌کانی په‌خنه ئاراسته‌ی ئیسلام ده‌کرد، بکوژن. بؤیه به دهستی نزیکترین، خزمانی خۆی، که عب تیرۆر کرا، ئیسلامناس دکتۆر شریعتی. عه‌سماش ژنیکی شاعیر ده‌نگ خوش بیو، له‌سەر کۆپه‌لە گورانیه‌ک، به فه‌رمانی مه‌مهد کوژرا، هه‌مان سه‌رچاوە.

مه‌مهدی کوپی عه‌بدولاً فه‌رمانی تیرۆر کردنی نووسه‌ران و شاعیران ده‌ردەکرد، چونکه باوه‌ریان به ووتەکانی مه‌مهد نه‌ده‌کرد، شاعیران نووسه‌ران ده‌یانووت: قسە‌کانی مه‌مدد حیکایه‌تە ئەفسانییه کۆنە‌کانن. ده‌بینین کە لە قورئاندا 16 جار باس له‌وهدەکات، کە خەلکانی ئە و سه‌رده‌مە به خودى مه‌مەدیان گووتوه، ئەمە توباسى ده‌کەی هیچ نیه، جگە لە سه‌رگوزوشتە کۆنە‌کان، بۇ نموونە: ئەحقاق 17، قلم 15، ئەلنمل 68، ئەلفرقان 50، ئەلمئمن 83، نحل 24، ئەنفال 31، ئەنعام 25.

کاتیک خودى مامۆستاکەی ئیسلام مه‌مهدی کوپی عه‌بدەلا له‌سەر پارچە شیعریک مرۆڤیک تیرۆر بکا، ئەبیو مەلا کریکار لە باشتىرى؟
تیرۆر و تۆقاندن سه‌رچاوە‌کەی قورئان، نووسه‌رەکەی مه‌مهدی کوپی عه‌بدولاً يە، ئاخىر ئەنفالى 60 ئەللى بیان تۆقىنە.

ئاخىر مائىدە 33 ئەللى: بى باوه‌ران لە خاچ بىدە، يان ده‌ستووپیان بېرپە‌و، يا لە مليان بىدەن. كە چى قورئان لەھەمان كاتدا ئەللى: ئەگەر گفتۈگۈتان لەگەل خەلکى كرد، بە باشتىرىن شىۋە، گفتگۇ بىكەن، نە حل 125.

ھەر خودى قورئان ئەللى: پېغەبەرى خوا تەنها راگە‌يىاندى پەيامە‌کەی له‌سەرە، مایدە 100.

ھەر قورئان لە ئەلېقەرە 285 دا ئەللى: ئايىنە‌کەت نفرەت لىڭراو نیه، واتا: دەتوانى كە ئیسلام نە بى.

بؤیه هەپەشەی مەلاکان لە نووسه‌ری بویرمان كاک مەريوان ھەلەبجە‌بى، پوداونىکى لە پې نیه، بەلکوو رېشەی تۆقاندن و كوشتن دەگەپىتەوە بۇ پۆزگارە‌کانی مه‌مەدی کوپی عه‌بدولاً.

قوتابىيە‌کى پەرودردەی وانە‌کانی مەلا كریکارە‌يە‌كان بۇ پادىقى كۆمەل ووتى: كتىبە‌کەی مەريوانم نە خويىندتەوە، بەلام ھەقمانە كە مەريوان بکوژىن.

لە لايەكى دىكەوە، ئیسلاميە‌كان گازەندەي ئەوە دەكەن كە گوايە، نووسىنە‌کانى كاک مەريوان بى بەلگەن.

بەلام كاک مەريوان ئەللى: بۇ نموونە كاتیک مەھەمەد پەلامارى تىرى بەنى قورەيىزە دەدات، پاشان ھەموويان دەستگىر دەكرين. پياوه‌كان جيادە‌كاتەوە لەگەل ژنە بە سالاچوھە‌كاندا. ھەروە‌ھا ھەر ژنیک جوان بوبى ئەويش جياكراوە‌تەوە كە نەكۆزىت. پاشان تەماشى

توروکه بەرى كچەكانيان كردوه، هەرچى توروکه بەرى هەبوايە رەوانەئى ئەو كۆمەلە دەكران كە ئاماذهكراپون، بۆ سەربرپين.

بەلام ئەوكىزانەئى توروکە بەريان نەبوايە، ئەوا رەوانەئى ئەو كۆمەلە دەكران، كە وەك دەست كەوتى شەپ دانراپون، پاشان دابەشى سەر ئىسلامەكان دەكران. محمدە بە پىنى ئايەئى قوريان پىنج يەكى دەست كەوتە كانى بەرددەكەوت. مەحمدە ژنەكەئى سەرەك تىرەئى بەنى قورەيزە پەيھانەو تەغارىك زېپۈزۈمى، تىرە قرپان تىپراوەكەئى بەر كەوت. كاڭ مەريوان ئەلى: سەرچاوهكان ئىبن كەسىر، قورتووبى، جەلالىن نن. بەلام ئىسلامەكان چونكە هەرگىز ھىچ ناخويتنەوە ئەلىن پاست نىيە*.

ئىسلامىيەكان هەميشە كويىرانە، بېياريان داوه دەيدەن، ئاھر عەبدولخالق مەعروف جگە لەوەئى كە كۆمەلەتى ووتەئى مەحمدەدى وەرگىراوەتە سەركوردى ھىچى تر نەكىدوه. دەبۇو ئىسلامىيەكان خەلاتى بکەن نەك تىرۇرى بکەن.

دەبى شوکر بىن كە هەموو ئىسلامىيەكان تىرۇرىست نىن، بەلام هەموو تىرۇرىستەكان ئىسلامن.

گۆلدەمائىر سەرەك شالىارى 70كاني ئىسرائىل ئەلى: عەرەب ناخويتنەوە، كە خويىندىشانەوە، تىناگەن، كە تىشگەشتن، كارى پىناكەن. ناونىشانى بابهەتكەن لە مالپەپەرىكى سويدى وەرگرتۇه.

SD-Kuriren